

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 323/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť K. R. a J. R., obaja bytom B., zastúpených Advokátskou kanceláriou C., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. V. C., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 143/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. R. a J. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2011 doručená sťažnosť K. R. a J. R. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v

primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 143/2010 (ďalej len „namietané konanie).

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 24 C 143/2010 vedené občianskoprávne konanie v právnej veci navrhovateľa Ing. P. B., ktorý sa návrhom domáha nariadenia predbežného opatrenia. Návrh bol podaný okresnému súdu 7. júla 2010, ktorý o ňom rozhodol uznesením 12. júla 2010 tak, že mu v celom rozsahu vyhovel. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podali 5. augusta 2010 sťažovatelia odvolanie, ktoré doplnili podaním z 18. augusta 2010. Okresný súd 25. augusta 2010 uznesením uložil sťažovateľom povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý uhradili 6. septembra 2010 kolkovými známkami. Okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pre účely rozhodnutia o odvolaní 7. októbra 2010, ktorý vo veci rozhodol 29. októbra 2010; rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 28. apríla 2011.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

«Okresný súd Bratislava V. na návrh navrhovateľa Ing. P. B., trvale bytom B. zo dňa 7. 7. 2010 uznesením zo dňa 12. 07. 2010, sp. zn.: 24 C/143/2010, nariadil sťažovateľom ako odporcom predbežným opatrením zákaz nakladania s nehnuteľnosťami v ich vlastníctve a peňažnými prostriedkami do výšky 38.131,52 Eur na bankovom účte vedenom v... Sťažovatelia dňa 4. 8. 2010 podali proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia odvolanie.

Vzhľadom k skutočnosti, že napriek istému časovému odstupu od podania odvolania proti nariadenému predbežnému opatreniu nebolo ani sťažovateľom a ani našej advokátskej kancelárii doručené rozhodnutie Krajského súdu Bratislava o odvolaní, na začiatku mesiaca marec 2011 sme sa telefonicky informovali na Krajskom súde Bratislava o stave odvolacieho konania v danej veci. Bolo nám oznámené, že v danej veci krajský súd rozhodol už dňa 29. 10. 2010, a že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo zaslané Okresnému súdu Bratislava V.

Telefonátom na Okresný súd Bratislava V. sme žiadali informáciu o dôvodoch, prečo nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu zaslané účastníkom konania. Bolo nám oznámené, že spis aj s rozhodnutím odvolacieho súdu síce bol doručený Okresnému súdu Bratislava V., ale vzhľadom k tomu, že spis „je na stole u pani sudkyne“ nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu zatiaľ doručované účastníkom. Až na základe telefonickej urgencie z našej strany súd odoslal účastníkom toto rozhodnutie. Našej kancelárii ako právnemu zástupcovi sťažovateľov bolo uznesenie Krajského súdu Bratislava zo dňa 29. 10. 2010, sp. zn.: 6 Co/333/2010 doručené až dňa 1. 4. 2011, navrhovateľovi nebolo doručené dodnes.

Podľa pečiatky na uznesení odvolacieho súdu bolo toto doručené Okresnému súdu Bratislava V. už dňa 4. 11. 2010.

Znamená to, že Okresný súd Bratislava V. neodoslal rozhodnutie Krajského súdu Bratislava, teda bezdôvodne nekonal, od 4. 11. 2010 do 29. 03. 2011, t. j. po dobu 145 dní!»

Na základe uvedeného sťažovateľa tvrdia, že „Nečinnosťou Okresného súdu Bratislava V. bolo nezákonne zasiahnuté do práv odporcov. Dodnes im je spôsobovaná ujma, pretože v dôsledku nečinnosti súdu majú na liste vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísanú obmedzujúcu poznámku a blokovaný bankový účet. Nemôžu realizovať svoje vlastnícke právo v plnom rozsahu, pretože nemôžu s predmetom svojho vlastníctva disponovať. Navyše v dôsledku nariadeného predbežného opatrenia Správa katastra S. rozhodnutím sp. zn. V3470/10-2 zo dňa 02. 08. 2010 prerušila katastrálne konanie o návrhu na vklad záložného práva v prospech O., a. s., k blokovaným nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho sťažovateľom bezprostredne hrozí predčasné zosplatnenie poskytnutého úveru z dôvodu jeho nedostatočného zabezpečenia.

V dôsledku nečinnosti súdu nadobudli odporcovia dojem, že Okresný súd Bratislava V. v danej právnej veci zrejme nekoná nestranne. Je zarážajúce, že súd za 5 dní od doručenia návrhu nariadil predbežné opatrenie, pričom na jeho nariadenie má podľa § 75 ods. 4 O. s. p. zákonnú lehotu až 30 dní. Na druhej strane, keď mal súd poskytnúť ochranu záujmom odporcov a odoslať rozhodnutie odvolacieho súdu o zrušení predbežného opatrenia, napriek tomu, že toto už ani nemusí vyhotovovať alebo inak upravovať, neodoslal ho účastníkom konania za 145 dní a urobil tak až na urgenciu odporcov.“

Sťažovatelia doplnili svoju sťažnosť z 30. mája 2011 podaním z 24. júna 2011, v ktorom uvádzajú: *«Dňa 26. 05. 2011 sťažovatelia zaslali predsedovi Okresného súdu Bratislava V. sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní, v ktorej namietali nečinnosť súdu pri doručovaní rozhodnutia Krajského súdu Bratislava o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V o nariadení predbežného opatrenia proti sťažovateľom.*

Dňa 21. 06. 2011 bola právnemu zástupcovi sťažovateľov doručená odpoveď predsedu Okresného súdu Bratislava V. na sťažnosť na prieťahy v konaní. Predseda súdu po prešetrení stavu konania skonštatoval, že skutočnosti uvedené v sťažnosti sú pravdivé a za cit.: „nedostatok zo strany súdu“ sa ospravedlnil.»

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo K. R. a J. R., oboch trvale bytom B., na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V. v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/143/2010 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava V. prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C/143/2010 konal bez zbytočných prieťahov.

3. K. R. a J. R., obom trvale bytom B., spoločne priznáva finančné zadostučinenie v sume 8.000,- € (slovom osemtisíc eur), ktoré im je Okresný súd Bratislava V. povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava V. je povinný uhradiť K. R. a J. R., obom trvale bytom B., trovy konania v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet ich právneho zástupcu C., s. r. o., so sídlom B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 143/2010.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi

označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, a to aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (m. m. I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (napr. PL. ÚS 25/01).

Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj ustálený právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ju zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je to, že musí smerovať proti

aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do ústavou chránenej sféry sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prieťahom v namietanom konaní nemôže dochádzať, predovšetkým z dôvodu, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovatelia namietali nečinnosť okresného súdu (spočívajúcu v nedoručení rozhodnutia krajského súdu účastníkom konania) v namietanom konaní v období od 4. novembra 2010, keď bolo rozhodnutie krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia doručené okresnému súdu, do 29. marca 2011 (keď im bolo rozhodnutie krajského súdu ako účastníkom konania doručené), resp. do dňa doručenia tohto rozhodnutia poslednému z účastníkov konania (28. apríla 2011, keď nadobudlo aj právoplatnosť, pozn.). Sťažnosť sťažovateľov však bola ústavnému súdu doručená až 30. mája 2011, t. j. v čase, keď už postupom okresného súdu zjavne nemohlo dochádzať k porušovaniu nimi označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2011